

[Axel Kristensen.]

forslaget, som ministeren og udvalget har udarbejdet, tiltræder vi naturligvis. Vi har selv i høj grad været med til at fremkalde dem. Og vi anbefaler ligesom de konservative de underændringsforslag, som nu også er tiltrådt af regeringspartiet, og hvorefter bemyndigelsen til nye produktionsordninger udgår af loven. Da det for en fortsat liberalisering er nødvendigt, at der er tillid til, at det, der en gang er kommet på friliste, ikke flyttes tilbage til bunden liste, føler jeg trang til at sige, at en sådan tilbageflytning anser jeg for ganske udelukket.

Jeg anbefaler udfra det her anførte, at man undlader at stemme for lovforslaget og således markerer, at loven er nødvendig, men at de, der bærer regeringen, må tage ansvaret for den politik, der føres.

Aksel Møller: Jeg må måske have lov til at begynde med at sige, at det standpunkt, som mit parti agter at indtage til dette lovforslag, ikke er i overensstemmelse med de standpunkter, som vi tidligere, når vareforsyningsloven har været til behandling, har udtalt. Sålænge denne lov har eksisteret, tror jeg, at vi hver eneste gang, den kom til afstemning her i det høje ting, har stemt for den. Man kan ikke sige om os, at vi har undraget os vore forpligtelser til at bidrage til den nødvendige lovgivning, sålænge der eksisterede i det store og hele en overensstemmelse i opfattelse mellem os og regeringen om, ad hvilke veje landets økonomiske politik som helhed skulle ledes.

Jeg er enig med det ærede medlem hr. Axel Kristensen i, at vareforsyningsloven endnu i nogen tid, uanset hvem der bærer regeringsmagten, vil være en lov påtvunget os af de forhold, vi lever under, og af den forbrugspolitik, som vi fortsætter her i landet. Denne erkendelse har som sagt tidligere ført til, at vi har stemt ja til denne lov, og den ville have ført til det samme standpunkt i dag, hvis ikke den høje regerings politik havde antaget en mere og mere farlig udvikling, en udvikling, som vi har advaret imod, og som vi gennem mere end et år fra forhandlingsbord til forhandlingsbord har søgt at få regeringen til at sætte bom for. Vore advarsler har været forgæves, vore argumenter er blevet afvist. Hvis vi i dag stemte for denne lov, som er den vigtigste af alle økonomiske love, ville vi påtage os et medansvar for en udvikling, som vi ikke længere føler et medansvar for, og som fører til en voldsom økonomisk krise.

Ja, blot ved at undlade at stemme for loven ville vi i vore egne øjne i den nuværende parlamentariske situation ikke kunne fritage os for byrden af dette medansvar. Vi har derfor truffet den beslutning, at vi vil udtrykke vor mistillid til regeringen og til den måde, hvorpå den gennem sin administration af de gældende økonomiske love fører landets økonomiske politik, ved at stemme imod loven.

På baggrund af vort traditionelle ja til denne vareforsyningslov må vort nej i dag opfattes som en også for os meget alvorlig beslutning, der fra vor side er det i og for sig logiske og naturlige svar på den politiske udvikling, som har fundet sted i dette høje ting siden rigsdagssamlingens begyndelse og frem til dette øjeblik, eller sagt på en anden måde, fra den dag, da den højtærede statsminister i en tale her i tinget umiddelbart ved rigsdagssamlingens begyndelse erklærede, at der ikke gik nogen bro mellem regerings og det konservative folkepartis økonomiske politik.

Jeg skal give det høje ting et indblik i de grunde, som fører til vort nej i dag.

Alle vore bestræbelser i efterkrigstiden har haft til mål at overflødig gøre denne lovgivning, som giver staten magt til alvorlige indgreb i handel, produktion og forbrug. En sådan lovgivning kunne kun motiveres med nødretten; den kunne ifølge sagens natur kun være midlertidig. Som nærmere begrundelse havde den de skævheder i landets økonomiske politik, der var opstået, fordi vi her i landet levede på en højere levestandard, end vi faktisk havde råd til. Vareknaphed er et relativt begreb. Hvis forbruget er større end produktionen, opstår der vareknaphed, men det store forbrug er et resultat af, at der leves over evne, at der gennem en lang årrække har været levet over evne, og at forbruget får lov til at vokse, skyldes manglen på en regeringspolitik, som vil bringe overensstemmelse mellem tilgangen af varer og forbruget. Sålænge man derfor lader en regering, der nægter at bringe balance tilveje, forblive ved magten, vil denne midlertidige lovgivning, den, som her er til behandling, og som er årsag til en lang række økonomiske vanskeligheder i vor produktion og i vort handelsliv, stadigvæk være en nødvendighed, hvis ikke importens vækst skal føre til en betalingskrise overfor udlandet.

Når regeringen derfor har afvist at slå ind på en anden politik, må bestræbelserne